

Logické hříčky

1. Chytrý generál

V jedné bitvě byl zajat nepřátelský generál. Přivedli ho k vítězi v přítomnosti celého důstojnického sboru. Vítězný generál pravil blahosklonně: „Nechci být sám soudcem, ponechám váš osud náhodě. Zítra ráno před zraky celého shromáždění vám předložím sáček se dvěma kuličkami, jednou bílou a jednou černou. Vytáhnete si jednu kuličku. Bude-li černá, budete zastřelen, vytáhnete-li si bílou kuličku, propustím vás na svobodu.“ Žalářník, který byl vězni nakloněn, mu prozradil, že nemá naději na záchranu, protože v sáčku budou obě kuličky černé. Generál byl chytrý, a tak přišel na řešení, které mu zachránilo život. Jak to provedl?

2. Vlk, koza a zelí

Velmi stará úloha, kterou uvádí již Alkuin, přítel Karla Velikého, v roce 800 před naším letopočtem.

Sedlák má na loďce převézt vlka, kozu a zelí. Do loďky se však vejde buď on s kozou nebo s vlkem, nebo se zelím. Jak to udělal, aby koza nezůstala pohromadě s vlkem nebo se zelím?

3. Pomazání mandaríni

Tři čínští mandaríni jménem Čink, Čenk a Čank putovali krajinou. Unaveni ulehli pod strom a usnuli. Šel kolem kominík a z legrace jim začernil sazemi obličej, aniž se probudili. Po kratší době, kdy se probrali ze spánku a podívali jeden na druhého, se začali jeden druhému smát. Po chvíli se Čink přestal smát, protože si uvědomil, že nejen oba jeho druzi jsou pomalováni, ale že i on má černý obličej. Jak na to Čink přišel, když vyloučíme jakékoliv domlouvání, ukazování nebo dohodu mezi nimi?

Řešení:

Logické hříčky

1. Chytrý generál

(Když předložili odsouzenci sáček s kuličkami, vyňal jednu a aniž by se na ni podíval, spolkl ji. „Podívejte se, jaká zbyla v sáčku!“ žádal své soudce. Protože zbyla černá kulička, museli připustit, že ta první nemohla být jiná než bílá. Proto byl generál osvobozen.)

2. Vlk, koza a zelí

(1. řešení: Převezu kozu, vrátí se pro vlka, převezu vlka, vrátí se s kozou, převezu zelí, vrátí se pro kozu.

2. řešení: Převezu kozu, vrátí se pro zelí, kozu vezme zpět, převezu vlka, a vrátí se pro kozu.)

3. Pomazání mandaríní

(Čink mohl uvažovat takto: Nejsem-li pomalovaný, proč se Čenk nepřestává smát? Čenk totiž vidí, že se smějí Čink a Čank, ale o svém vlastním pomalování neví. Mohl by si myslet, že Čink se směje Čankovi, ale proč se směje Čank? Ani on neví o svém vlastním pomalování. Z toho by Čenk poznal, že je pomalovaný, a přestal by se smát. Nesouhlasí tedy první předpoklad, že Čink není pomalovaný. Tím poznal i Čink, že je pomalovaný, a přestal se smát.)